

π κ
1594

4

Bl. 535, 126 B. W.

IOANN.

II c
1594

ATROCIANI, NEMO EVANGELICUS, Reuerendis. in Christo P. & Illustri principi Philippo Episcopo Basiliensi dicatus. Audi lector, Nemo ille factus est Euangelicus.

Item, Eiusdem *μωρωδία*, hoc est superbia

Adiectus quoque propter nominis uicinitatem, Nemo Hutteni.

REVERENDISS. IN
CRISTO PAT. ET ILLUSTRIS
Principi Philippo Epō Basiliensi, Ioan
nes Atrocianus, Salutem.

V M fere omnis ubiq; charitatis fra
ternæ scintilla sit hodie in cordibus
hominum extincta, Princeps Illustris
soleo frequentius cum Paulo Apo
stolo electionis uase clamare: Cupio dissolui & esse
cum Christo, cupio liberari molestissima huius cor
poris mole, cupio ærumnosa ex hac patria in patri
am, ubi dominus noster Iesus Christus cum electis
suis regnat, trañci. Nec credo quenquam ex corda
tioribus facile reperiri, qui hoc non præcipue sem
per in uotis habeat, quem non in immensum huius
uitæ plus omni momento aloes quam mellis habētis
pigeat, quem non quotidiana calamitates, qbus hic
sine intermissione discruciamur, compellant exem
pto Promethei in Caucaso religati alta uoce clama
re. *ἄσσορ με εἰς ζεῦ, δὲ ἴνα γὰρ ἠδὴ πέπονθα.*
Nunquã me hercle, hoc uerbum perpetua memoria
dignissimum, Vita suppliciũ est, quod Seneca Cor
dubensis omnium optimus uitæ magister scriptum
reliquit, magis uerum fuit, quam hac deploratissi
ma tempestate. Quamuis sint quibus nihil tam arria

EPISTOLA

deat, quam huius nostri turbulenti temporis facies.
 Qui ut diuinarum literarum monumentis depin-
 guntur, inquit: Exiguum & cum tædio est tem-
 pus uitæ nostræ, & non est qui agnitus sit reuera-
 sus ab inferis. Quia ex nihilo nati sumus, & post
 hoc erimus tanquam non fuerimus, quoniam fumus
 afflatus est in naribus nostris, & sermo scintillæ ad
 commouendum cor nostrum. Quia extinctus cinis
 erit corpus nostrum, & spiritus diffundetur tanquã
 mollis aer. Et transibit uita nostra tanquam uestigi-
 um nubis, & sicut nebula dissoluetur, quæ fugata
 est à radijs solis, & à calore illius aggrauata. Et no-
 men nostrum obliuionem accipiet per tempus, &
 nemo memoriam habebit operum nostrorum. Um-
 bræ enim transitus est tempus nostrum, & non est
 reuersio finis nostri, quoniam consignata est, & ne-
 mo reuertitur. Venite ergo & fruamur bonis quæ
 sunt, & utamur creatura tanquam in iuuentute ce-
 leriter. Vino pretioso & unguentis nos impleamus
 & non prætereant nos flos temporis. Coronemus nos
 rosis antequam marcescant. Nullum pratium sit
 quod non pertranseat luxuria nostra. Nemo ue-
 strum exors sit luxuriæ nostræ. Vbiq; relinqua-
 mus signa letitiæ, quoniam hæc est pars nostra, et
 hæc est sors nrã. Et paulo post: Hæc cogitauerunt &
 errauerunt. Excæcauit enim illos malicia eorum.
 Et nescierunt sacramenta D E I, neque merce-

A 2 dem

EPISTOLA

dem sperauerunt iustitiæ, nec iudicauerunt honorẽ
animarum sanctarum. Quoniam deus creauit ho-
minem inexterminalẽ, & ad imaginem similitudi-
nis suæ fecit illum. Inuidia autem diaboli, mors in-
troiuit in orbem terrarum. Imitantur autem illum
qui sunt ex parte illius. Nec reperio legens ueterũ
historias magis peruersum fuisse seculum quam no-
strum. Quod admodũ clare depinximus in elegia
de bello rustico hisce carminibus:

Tempora sunt, magni quæ prædixere Propheta,

Et quæ non uani concinuerunt uiri.

Discessit uirgo, desunt Saturniaregna,

Venerunt duro ferrea secla pede.

Actate hac prorsum cecidit sanctissima uirtus,

Regnat ubiq; malum, regnat ubiq; scelus.

Et iterum.

Quando adeo morum probitas iacuit, pietasq; ?

Quando adeo fidei, iustitiæq; decus?

Quando adeo infelix regina pecunia mundus

Sic tibi seruiuit? sic quoq; te coluit.

Quando adeo neglecta fuit dilectio fratrum?

Quam toties Christus præcipit omnipotens.

Quando adeo placuit curare cutem interituram?

Viuiamus o uitam Sardanapale tuam.

Quando adeo illicito stimulatus adulter amore

Neglexit leges o bone Christe tuas?

Quando adeo interiit rerum pulcherrimus ordo?

DEDICATORIA.

Quando adeo passim uita pudica ruit?
Nunquam stelligero delecta superbia cælo
Aspernata magis numina magna fuit.
Cum autem res sic se habeat, & nemo contrarium
temere affirmare audeat, nihil morte optabilius in
uenire queo, quam ideo Seneca tradit optimum na-
turæ inuētum. Ad quam in rebus deploratis decur-
ritur tanquam ad ancoram, non tamen more uirgi-
num illarum, quas ad laqueum mortis encomio He-
gesias Cyrenaicus philosophus coegit, sed continua-
is ad Deum Opt. Max. clamoribus. Et si uita morta-
lium penitus nil amaritudinis inesset, maxime huic
quam hodie uiuimus, posset tamen nos cogere ut so-
lutionem peteremus, quod omnia mundana oblecta-
menta in totum nihil aliud sunt quam Empusa: Cuius
ingenium sequens declarat historia admiratio-
ne digna. Fuit Menippus Lycius, annos natus quin-
q; & uiginti ingenio haud inscito, corpore itē mul-
ta exercitatione ualido, ita, ut formosi athletæ, li-
beralisq; speciem præ se ferret. Hūc peregrinæ mu-
lierculæ amore pleriq; irretitum putabant. Ea uero,
ut tum uidebatur, speciosa quidem erat, & per-
mollicula, necnon diuitijs ubertim fulta. Cæterū ea
omnia ostentatiōem modo exhibebant, ueri suberat
nihil. In eius uero se familiaritatem ad hunc modū
insinuasse ferebatur. Pergebat quandoq; Menippus
Corintho Cenchreas solus. Ecce phantasma quoddā

A 3 illi

EPISTOLA

illi occurrit, quod se in mulieris speciem conforma-
 uerat. Atque ex manu apprehendens Menippum,
 iam pridem, inquit, se illius amore teneri implicatam.
 Esse uero se genere Phoenissam, & in suburbano quo-
 dam iuxta Corinthum habitare: idque etiam digito
 monstrans illuc ueniret, hortari coepit. Quod si, in-
 quit, feceris, intentam musicis inuenies me, & uinum
 bibes, quale non saepe alias, nec te riualis ulla uelli-
 cabit suspicio. Pulchra siquidem pulchro contenta
 uiuam, et moriar. His blanditijs delinitus adolescens,
 etiamsi philosophiam mysteriorum haud expers, amo-
 ribus tamen obniti, oblectarique non ualens, uesperum
 ad mulierem pergit, ac frequenter deinceps, perin-
 de ac ad suas delitias: necdum enim cuiusmodi phan-
 tasma esset, callebat. Id cum esset intuitus uir quidam
 magus aut philosophus, ut tum creditum est, & sum-
 mae grauitatis ac prudentiae, primo statuarij instar
 Menippum inspectans, hominem expendebat, con-
 templabaturque. Vbi uero rimatus abunde est uisus,
 o formose inquit, & a formosis expetite mulieri-
 bus, ὄφιν θάπτες, ὡς οὐδὲν ἄλλο hoc est, serpentem con-
 foues & iste. Cum in ijs mirabundum animadu-
 teret Menippum, hoc proinde, inquit dixi, quonia
 mulier est tibi, quae uxor non est. Sed rogo te, ce-
 quid ab illa amari putas? Per Iouem, inquit Menip-
 pus, & quidem eximie. An igitur, inquit is, eam tibi
 in matrimonium ascisces? Equidem respon-
 dit.

DEDICATORIA.

dit. Quid enim iucundius, quam amantem ducere?
 Quando, inquit ille, futuras opinaris nuptias? Cito
 ait, uel fortasse cras. Id cum uir ille inaudisset,
 obseruans conuiuij tempus, cum iam uocati praesto
 forent, ubi illuc & ipse perrexit: Vbinam inquit,
 Mulier est, cuius causa conuiuium celebraturi con
 uenistis? tunc Menippus prope adest, inquit. Tunc
 is, argentum hoc, & aurum, caeteraq; domus huius
 ornamenta, tua ne, an mulieris sunt? Mulieris, inqt,
 ac semilaceram, & pilarem omnino uestem osten
 dens, tales mei inquit, cultus sunt. At ille ad eos, q
 uaderant conuersus. Tantali inquit, hortos uidetis,
 qui sicuti ab Homero proditum est, speciem quidem
 praeseferunt aliquam, cum tamen sint nihil. Eius
 modi uero ornatum hunc omnem concipiatis licet.
 Neque enim quae uidetur, materia ulla est, sed simu
 lachrum modo est, ac imago. Quod ut uerū sciatis,
 bella haec sponsa una est ex Empusis, quas Lamias,
 & Mormolycias pleriq; putant. Sunt autem in a
 morem & uenerem procliues, & humanas carnes
 uehementer expetunt, uenerorumq; cupidine alli
 ciunt multos, quos deglutiant mox. Hec uero au
 diens illa, age, inquit, meliora loquere. Atque in
 de offensior ac perturbator, Philosophos paulo
 procacius proscidit, eos omnes delyrare inqui
 ens. Vbi uero aurea supellex & imaginarium
 argentum, uelut fumus, effluxere, administrique

EPISTOLA

& coqui, ac reliqua familia increpita euanuit, Lamia lachrymanti iam similis rogabat, ne se torqueret, ne ue quid esset, fateri cogeret. Illo autem acriter instante, nec se dimissurum asserente, tandem se se Lamiam, confessa est. Et uoluisse menippum uoluptatibus delinitum obuoluere, ut eius postea corpus deglutiret. Esse namq; sibi per familiare formosiorum uesci corporibus, ubi ad summam sanguinis abundantiam peruenissent. Quid unquam manifestius rerum caducarum eleuauit oblectamenta? quibus hodie maxima pars hominum ueluti animantia rationis expertia ducuntur in animarum suarum perniciem: Quæ tu præsul sapientissime sic se habere non ignoras. Et quæ non uulgariter in corde tuo deploras. Quàm sis anxius pro ouium tuarum salute omnibus compertissimum est. Te talem fore pastorem pleriq; uaticinabantur, qui audierant, quam inuitus pedum in manus accepisses, & quam diu (quod inter orbis miracula connumerari debet) reluctatus esses ijs, qui te in episcopum Basiliensem selegissent. Quæ res mihi & omnibus magno debet esse argumento, te non ab hominibus, sed potius ab ipso deo uocatum ad episcopalis culminis dignitatem. Quam ob causam cui in posterum non eris charior? quis ideo non magis suspiciet, obseruabit, reuerbitur tuam celsitudinem? qui statim præsul & princeps eras, quando Episcopatum & principatum to

tica

DEDICATORIA

ties oblatum recusabas. Duobus modis princeps es: Primo, quod principale fastigium conscendere, nisi infinitis modis coactus, noluisti. Secundo, quod cōmuni cōsensu ordinariorum electorum, hoc est, ordinatione diuina compulsus, amplius resistere citra inobedientiæ, omnibus euitandæ, notam minime ualebas. Propterea gratulor tuæ celsitudini: & ut me hoc uere & ex animo facere uideas, offero & dedico tibi libellum sequentem, licet exiguum, indicem tamen animi mei erga tuam celsitudinem. Atq; etiã ob eam causam maxime, quod libellus noster titulo Nemini Euangelici & honestius, & tutius per orbem terrarũ uolitare queat, necnon studiosius, præcipue à bonarum literarum candidatis, in honorẽ nominis tui uersari. Quod tu presul & princeps optime boni consulere digneris. Vale

Basileæ. Anno. M. D.

XXVIII. Cal. Maij.

IOANNIS

ATROCIANI, NEMO EVANGELICUS,
Reuerendis. in Christo P. & Illustri principi Philippo Episcopo Basiliensi dicatus.

Ecce iterum ignotis ueniens è sedibus ad
Ignota Nemo sede reuer sum,
sus ego.

Non talis certe, qualem audiuerè priores.

Nemo Euangelicus nanq; reuersus ego.
Nemo Euangelicus loquitur quod, ne tibi mirum,
Nec sit terrori nostra loquela tibi.
Ante etiam humano tecum de more loquebar,
Exuperet nemo numina multa licet.
Me minor est Protheus, minor est reparabilis Echo,
Me minor est Triton, Cymodoceq; simul.
Inferior Conduus, multo inferior quoq; Promus,
Inferior nostro numine flaua Ceres.
Sum quoq; Vertumno maior, maiorq; Diana,
Exupero Faunos numine quippe meo,
Me longe sequitur Bacchus, Dryadesq; sequuntur,
Post tergum longe Pana relinquo meum.
Et mihi Portunus cedit, materq; Cybelle,
Nec non Latonam numina nostra premunt.

NEMO EVANG

Mercurius nostrum reuerenter numē adorat,
Vincitur à nostro numine Mercurius.
Assurgit nobis nudato uertice Somnus,
Atq; etiam assurgit Pamphagus ipse mihi.
Quid tibi Silenum memorem, Satyrosq; petulcos?
Quid memorē Cypriam, Morpheaq; artificē?
Nanque ego Silenum excello, & Satyros, Cypriāq;
Vincimus & Somno Morpheaprogenitum.
Meminer est Mauors, minor est Bellona cruenta,
Exupero numen casta Minerua tuum.
Nosti Saturnum? Saturnus me minor ille.
Cedit Saturnus tempus in omne mihi.
Pluto genu flectit quantumuis magnus, & uxor
Magna genu flectit, Tartareusq; canis.
Hoc quoq; sum maior, maior quoq; nostra potestas
Nemo Euangelicus quod tibi factus ego.
Cum sim tantus ego, cum sit mea tanta potestas,
Cum solus præstem numina multa deum.
Iure ergo irascor scriptoribus atq; Poctis,
Et merito irascor uatibus ingenuis,
Neglexere simul nostras quod scribere laudes,
Quod numen cecinit nemo Poeta meum.
Audit dulcisonos passim modo Delius hymnos,
Audit cantores magnus Apollo suos.
Nonne canit lætum doctus Pæana Marullus?
Et Pæana tuo carmine Placece canis
Tollitur in cœlum Mauors, licet incolat illic,
Ego

NEMO EVAN^a

Egregijs Mauors tollitur ingenijs.
Rura suum quoq; Pana canunt, & Pana beatum
Conclamant uates carmine quisq; suo.
Quid non laudis habet, quæ nõ præconia Bacchus?
Conticuit laudes nemo Lyæe tuas.
Sunt qui Syluanum celebrent, turpemq; Priapum,
Sunt quoq; qui cantēt turpia furti Iouis:
At nos nemo uehit sacrorum carmine uatum,
Prosequitur laudes nemo poeta meas.
Quod quia fit, me ipsum uerbis extollere cogor:
Nec quod laus curo sordet in ore suo.
Ista homines tangunt, non tangunt numina leges:
Subiectus nullis legibus esse uolo.
Vnde ego sim quæris? qui me genuere parentes
Scire cupis lector? numina scire negant.
Nec quisquam ostendet, quantumuis doctus, & acris
Ingenio clarus, quæ didicisse cupis.
Ista latent secreta Iouem, semperq; latebunt,
Propterea insipiens lector amice rogas.
Tu potius dilecte roga farcimina quanti
Vendantur, quanti poma uolema roga.
Et te uinosa uetula ista rogata docebunt,
Dentibus atque carens ista docebit anus.
Tales sunt hominū ærumnoso hoc tempore mores,
Huic uitio humanum subiacet omne genus,
Quilibet ut studeat secreta inquirere diuum,
Quilibet ut cupiat scire negata sibi.

GELICVS.

*Frustra homines, tu crede mihi, inquirendo laborat,
Frustra homines cupiunt cuncta patere sibi.
Inquirunt homines etiam insanire uolentes,
Qui Christus multis possit inesse locis.
O stultos homines, o quam cœlestium inanes!
Mortalis quis non friget amore dei?
Et quia sum numen non hæc dixisse uerebor.
Quem posset tantus Nemo timere deus?
Si uacat, & referam quæ de me fama per orbem,
Et uerum referam lector amice tibi.
Nemo Euangelicus factus doctore Luthero,
Nemo Euangelicus sic tibi factus agit.
Nemo Euangelicus negat esse deum omnipotentem.
Nemo Euangelicus religione caret.
Nemo Euangelicus uerbis diffidit Iesu.
Nemo Euangelicus credulitate uacat.
Nemo Euangelicus terrestria commoda querit.
Nemo Euangelicus terrea magnificat.
Nemo Euangelicus præfert euanida cœlo,
Et ruitura simul gaudia perpetuis.
Nemo Euangelicus simulat uirtutis amorem.
Nemo Euangelicus uult simulare fidem.
Nemo Euangelicus cum Christo non cupit esse,
Nemo Euangelicus pertimet usq; necem.
Nemo Euangelicus superas non clamat in oras,
Et ciuis rutili percupit esse poli.
Nemo Euangelicus doctor defendit armis*

Opta

Optat, nam tutus permanet ille deo.
Nemo Euangelicus Christum collaudat eadem
Lingua, qua fratrem uerberat immeritum,
Nemo Euangelicus linguam nō frenat habena,
Nemo Euangelicus non domat ora sua.
Nemo Euangelicus loquitur non paucula uerba
Nemo Euangelicus plurima uerba facit.
Nemo Euangelicus uerbis contendit amaris,
Et gaudet fratrem commaculasse suum.
Nemo Euangelicus famosos scribere libros
Carminē uel prosa dilacerante solet.
Nemo Euangelicus sermones fundit inanes,
Nemo Euangelicus spurca referre solet.
Nemo Euangelicus dirumpit uincula pacis,
Nemo Euangelicus non bona pacis amat.
Nemo Euāgelicus uentris bona nuntiat ergo,
Nemo Euangelicus dogmata falsa docet.
Nemo Euangelicus sanctam diuendere missam
Audet, sacratum quicquid & orbis habet.
Nemo Euangelicus solum se diligit ipsum,
Nemo Euangelicus fratris amore uacat.
Nemo Euangelicus fratres committit amandos,
Nemo Euangelicus seditionis amans.
Nemo Euangelicus Mauortia suscitāt arma,
Nemo Euangelicus tristia bella parat.
Nemo Euangelicus non uult cognoscere sese,
Nemo Euāgelicus se putat esse bonum.
Nemo Euangelicus subsannat praetereuntem.

Et dicit mordax, impius ille fugit.
Nemo Evangelicus sacrum baptismum recepat,
Nemo euangelicus sancta fluenta iterat.
Nemo euangelicus per numen iurat inique,
Nemo euangelicus iurat iniqua tibi.
Nemo euangelicus fratrem circumuenit ipsum,
Et fallit facto, fallit & ore suum.
Nemo euangelicus iurat se uendere uina, *uina uenbero*
Cum uendat puras perfidiosus aquas.
Nemo euangelicus qui usuram exercet auarum.
Nemo euangelicus sordida lucra petit.
Nemo euangelicus thesauros congerit auri,
Nemo euangelicus seruit auaritia.
Nemo euangelicus seruat quae sunt male parta,
Et retinet partas foenore diuitias.
Nemo euangelicus terrenis fidere rebus
Audet, quae prorsus nil solidare queunt.
Nemo euangelicus ruiturum diligit aurum,
Atq; pecuniolas, quicquid & orbis habet.
Nemo euangelicus fraternum gliscit habere,
Et fratris fundos, fratris & arua sui.
Nemo euangelicus coram quoq; iudice certat,
Nemo euangelicus litis amator erit.
Nemo euangelicus uane mentirier audet.
Nemo euangelicus simplicitate caret:
Nemo euangelicus certe inuidus atq; rebellis.
Nemo euangelicus perniciofa docet.
Nemo Evangelicus tibi pulchras extruit aedes,

culis est a ...
big ...
NEMO EVANG

Nemo Evangelicus construit alta sibi.
Nemo Evangelicus multos uenatur amictus,
Vestibus & pondus credit inesse suis.
Nemo Evangelicus stulte sibi complacet ipsi,
Atq; etiam pulchrum se putat esse uirū.
Nemo Evangelicus ludit noctesque diesq;
Nemo Evangelicus nocte dieq; bibit.
Nemo Evangelicus fratrem dijudicat ipsum,
Atque dei sumit iudicis officium.
Nemo Evangelicus fratrem diffamat amandum,
Et fur proclamat sustulit iste crucem.
Nemo Evangelicus clamat se spiritum habere,
Atq; in me uiuit spiritus ille dei.
Nemo Euāgelicus peccat quod fœdus adulter,
Nemo Evangelicus turpia furta facit.
Nemo Euāgelicus Veneris cupit esse minister,
Nemo Evangelicus fœtida scorta colit.
Nemo Evangelicus carni quo grata ministret
Vxorem ducens libera colla iugat.
Nemo Evangelicus gentili ex more superbit,
Nemo Evangelicus turpiter ingreditur.
Nemo Evangelicus contemnit Biblia sacra,
Atq; etiam sancti uerba tremenda dei.
Nemo Evangelicus non deslet tempora nostra,
Quis Germanorum corda grauata iacent.
Nemo Evangelicus solis conuiuia adornat
Crœsis, atque negat munera pauperibus.

Nemo

Nemo Euangelicus uulgi uenatur amorem,
 Nec non os populi commeruisse studet.
 Nemo Euangelicus mundanos quærit honores,
 Et quærit fasces, quærit & imperium.
 Nemo Euangelicus doctoris nomine gaudet,
 Et gaudet uerbo, docte magister aue.
 Nemo Euangelicus non donat dona petenti,
 Nemo Euangelicus iam dare tardus erit.
 Nemo Euangelicus non subuenit esurienti,
 Atq; etiam cruciat quem rabiosa fames.
 Nemo Euangelicus sitiæ subtrahit undæ
 Siccantem neruos comprimat ipse sitim.
 Nemo Euangelicus non hospes largus ad omnes,
 Quorum fraterna fors eget arcta manu.
 Nemo Euangelicus non uectit corpore nudos,
 Nemo Euangelicus non tegit horridulos.
 Nemo Euangelicus non certe uisitat omnem
 Infirmum, & carcer quos tenet horrificus.
 Sum tibi fortassis longo hoc sermone molestus,
 Sum forsitan moles auribus ipse tuis.
 Crede mihi nunquam te ista hæc audisse pigebit,
 Nunquam si lector uera pigebit amas.
 Te pigeat potius narrantem audire prophana,
 Audisse & pigeat qui nocitura docent.
 Turpia narrantes, & uerba immunda loquentes
 Audisse hos omni tempore te pigeat.
 Plura tibi lector prorsus non ficta loquemur,

B Si uide

Si uacat, & referam somnia nulla tibi:
 Nescis quod quidam crudi mendacia fingunt?
 Nescis quod fratri sic nocuisse uolunt?
 Lapsi non multi menses, non tempora multa,
 Imo non multi praeferiere dies,
 Quod quidam immerito fratrem traduxit a mandis
 Confinxitq; nephas fratris ob inuidiam.
 Dixit enim, tu nonne uides iam praetereuntem?
 Nonne uides paruum praeteriisse uirum?
 Ille Euangelium certe manibus pedibusq;
 Oppugnat, similem non habet ille quidem.
 Affirmans etiam dicit quod nemo proborum
 In nostra (o mores) templa docendus eat.
 Hinc odium uulgi sequitur, sequiturq; minarum
 Immensum pelagus, sic perit ille bonus.
 Ille bonus tandem queritur de fratre maligno,
 Et queritur merito qui perit immerito.
 Necnon sollicitus quaerit quis factor & author,
 Nemo Euangelicus factor & author adest.
 Accedit praegnans morbo correpta caduco
 Dona petens sancto nomine Christe tuo.
 Quid sit? barbatus quidam compellat egentem,
 Et duris uerbis alloquitur miseram.
 Est ubi dic mulier grauidam qui reddidit aluum?
 Est ubi te fecit dicit? qui grauidam?
 Mendicas cur pigra? satis robusta uideris,
 Robur in hoc magnum corpore quippe uiget.
 Queris

GELICVS.

Querito qui te conducat, cui praua labores,
Qui te conducat tu facile inuenies.
Respondet mulier morbo correpta caduco,
Respondet duro foemina moesta uiro.
Ignoras frater, nescis quid stulte loquaris.
Saluum ut te seruet stulte precare deum.
Hec tam pauca quidem respondit territa barbæ,
Discessitq; simul foemina collachrymans.
Ecce rogant homines mulierem collachrymantem,
Cur lachrymas rogitans foemina fundat inops.
Vix tandem exponit pauper muliercula causas,
Vix tandem causas sollicitata refert.
Qui perturbarit mulierem queritur author,
Nemo Euangelicus factor & author adest.
Incedit quisquam Tyrio uestitus amictu,
Porrectumq; latus longior ensis habet.
Adde etiam fratrem quod toruo aspectat ocello,
Adde & quod frontem contrahit ille suam.
Et quo plus timeas barbam sic prætereuntem,
Nescio quid secum murmuret ille ferus.
Sylvarum credas strepitum per flamina motum,
Ventorum luctam dixeris horrificam.
Ex illo quæras, cur toruo lumine fratrem
Aspiciat, secum & murmuret ille nimis,
Respondebit inops mentis, res ardua certe
Me facere hoc cogit, sollicitatq; deus.
En ego sum Christi doctrine magnus amator,

NEMO EVAN=

Pro Christi placitis ipse uolens moriar.
 Qui mecum sentire negant, hos numina perdant,
 Illum etiam cui non factio nostra placet.
 A puero nunquam ipse libens confessus, habere
 Quot possum testes, quod tibi uera loquar.
 Crux o quanta fuit commissa piacula fateri,
 Quam graue tormentum, quam graue supplicium.
 Cumq; sacerdoti tempus peccata fatendi
 Instaret, quando uenerat illa dies,
 Hæc mecum tacitus, quod non confessio peste
 Disperijt, quod non ista sepulta iacet.
 Felices porci, felices atq; bidentes,
 Quis non incumbit tam graue supplicium.
 Et quia nunc dicunt qui callent dogmata Christi,
 Et quibus est domini spiritus ille sacer.
 Quod soli summo narranda piacula tonanti,
 Quod pateant soli crimina nostra deo.
 Quando igitur uideo mecum sentire negantem,
 Et cui non multum factio nostra placet,
 Irascor nimium, atq; hominem discerpere glisco,
 Dentibus atq; meis dilacerare aueo.
 Nec, si fecissem, me tunc peccasse putarem,
 Nec possem factio non coluisse deum.
 Scire cupis quis sit Christi tam fortis amator,
 Nemo Euangelicus talis amator adest
 Sunt qui concupiant dominis seruire duobus,
 Sunt dominos cupiant qui coluisse duos.

Tales

GELICVS.

Tales semper habent diuinum nomen in ore,
 Illorum immensus semper in ore deus.
 Nunquam non optant priscorum seclare redire,
 Et ueterum mores præterijße dolent.
 Attamen in uitijß se (res miseranda) uoluntant,
 Et uiuunt uitam Sardanapale tuam.
 Scire cupis qui sint quos tantus detinet error,
 Nemo Euangelicus numen utrunq; colit.
 Vergilius quid peccauit? quid doctus Homerus?
 Romani atq; author maximus eloquij?
 Quid Plautus? quid qui ciuilia prælia scripsit?
 Et doctum carmen docte Catulle tuum?
 Quid Flaccus noster? quo non est doctior alter.
 Quid Sulmonensis nobilis ingenio?
 Doctus Aristoteles cur subsannatur? & ille
 Euasit sub quo doctus Aristoteles?
 Nanq; hos reprendunt & damnant, qui sibi magna
 Adscribunt, & se spiritum habere putant.
 Musica ridetur, ridetur tota Mathesis,
 Quid non irridet spiritus ille sacer?
 Literulas ridet Græcas, ridetq; Latinas,
 Quem nos miramur spiritus ille sacer.
 Et forsân sacer est ualidus tam spiritus ille
 Omnia subsannans, omnia despiciens.
 Hinc studia intereunt Germanum sancta per orbẽ,
 Atq; iterum regnat barbara barbaries.
 Esse putas quid uenturum mortalibus ipsis?

B 3 Et ma

Tales

NEMO EVAN.

Et mala Germanis quanta futura putas:
 Tunc quæ non tenebræ, atq; etiam ignorãtia rerũ?
 Inscitiæ quæ non damna futura quoq;?
 Ut uos literulas iam ridetis uenerandas,
 Sic uos ridebunt Gallus & Italici.
 Hispani uos ridebunt, doctiq; Britanni,
 Ridebit claris Græcia clara uiris.
 Et quis non tandem ridebit inertia corda?
 Cui non sordescet Teutona terra uiro?
 Est quo supplicio dignus Germania quite
 Sic totam uastat, funditus atque necat?
 Cœpisti miseranda mori Germania mater,
 Cœpisti horrenda morte perire parens.
 Vera tibi dicam, nequeunt si numina falli,
 Ipsa breui multa tecta iacebis humo.
 Rebus in humanis quanta inconstantia lector,
 Labilibus mundus uoluitur ipse rotis.
 Antea literulas auide pueri iuuenesq;
 Discebant, nemo desidiosus erat.
 Verum istas iam contemnunt pueri iuuenesq;
 Literulas pueri hoc tempore despiciunt.
 Asq; etiam annorum immensa qui mole grauantur
 Despiciunt simili grãmata cuncta modo.
 Quis pueris hunc contemptum instillauit, & ipsis
 Est quorum facies squallida canicie?
 Vera tibi referam, nec uerax fallere glisco,
 Mentitur nullus lector amice deus.

Conue

GELICVS

Conueniunt homines quo discant dogmata Christi,
 In templo domini plurima turba coit.
 Tunc e suggesto praefatur concionator,
 Atq; petit domini spiritum adesse sibi.
 Inde Euangelium recitat, commentaq; iungit,
 Hinc & digreditur scilicet altiloquus,
 Obiurgatq; homines quod Christi dogmata spernāt,
 Quod nemo regnum quærat habere dei.
 Quantus adulterio cruciatus, quantus & illi
 Qui fratrem occidit clamat ore pius.
 Damnatur foenus, partum damnatur inique,
 Damnatur luxus, dulcis & ebrietas.
 Iam taxat reges, iam taxat Cæsaris aulam,
 Et summos taxat concio pontifices.
 Nil manet intactum, nil uult quoq; concionando
 Tam docte doctor præterisse bonus.
 Et quo non possit quicquam nescire uideri,
 Subnectit Morpheus quæ peperisse solet.
 Iam clamat pueris Cypriæ dictarier artes,
 Et qua fœmineus fraude paretur amor.
 Quid fit? tunc nemo auditor nõ arrigit aures,
 Omnis doctorem uera referre putat.
 Fama etiam actutũ per totam deuolat urbem,
 Rumorem auditor seminat usq; piwm.
 Hinc studia intereunt passim, uix unus & alter
 Qui non concupiat præcipitare scholas.
 Sed nemo attendit, quàm falsum dixerit ille,

. B 4 A quo

verũ?

tur

psis

uea

A quo mentiri debuit esse procul.
 Quis docuit pueros artem præceptor amandi.
 Quis docuit pueros spurcitiem Veneris?
 Et quia nemo unquam docuit tam foeda magister,
 Hunc credas ueri tramite abisse uirum.
 Horum si tu scire cupis quis factor & author,
 Nemo euangelicus factor & author adest.
 Et quia sum mitis, nec numen mitius extat,
 Lædere non parcunt numina nostra mali.
 Quicquid ubiq; facit rabioso insania uultu,
 Quicquid & in toto Martius orbe furor,
 Istud me clamant homines fecisse maligni,
 In me mentitur turpiter omnis homo.
 Non sum euangelicus cōficto nomine tantum,
 Nec solo capior nomine magnifico.
 Nomen inane quidem aspernor, longeq; repello,
 Exprimo nam uita nomine quod uocitor.
 Gaudeat hic tandem tam magno nomine, diuos
 Qui sequitur uita, moribus atq; probis.
 Qui te Laurenti sequitur fortissime martyr,
 Qui Paulum, atq; fidem candide Petre tuam,
 Recte euangelicus posset uocitarier ille,
 Ille euangelico nomine dignus erat.
 Usurpant sibi quot falso hoc tam nobile nomen?
 Quot sanctū hoc Nattæ nomen habere uolūt?
 Quid tandem fiat? sapientis nomen habebunt
 Auriti lepores, Archadicumq; pecus.

Cally:

EPISTOLA

Callyroe, atq; etiam præcastæ nomen habebit
 Virginis, atq; etiam casta Minerua tuum
 Noctem appellabis lucem, mortem quoq; uitam,
 Vestibulum inferni clarus olympus erit.
 Immundus totum perturbans spiritus orbem
 Dicetur mundus spiritus esse dei.
 Ille euangelicus merito appellatur ab omni?
 Ille euangelico nomine dignus erit?
 Visus qui nunquam est humano uiuere more?
 Et qui non differt moribus à canibus?
 Sed quia scit sanctam naso suspendere missam,
 Ergo Euangelico nomine dignus erit.
 Vel quia pontifices taxare audet petulanter,
 Atq; etiam absentes ense ferire suo.
 Vel quia subsannat ueterum dictamina patrum,
 Nec quæ scripserunt secla uetusta placent.
 Ergo istud nomen diuino iure tenebit,
 Et merito in sanctis connumerandus adest.
 Nil non audebunt quos inflat nobile pneuma,
 Et quos in præceps gloria uana trahit.
 Sed cupiunt Euangelici appellarier omnes,
 Atq; Euangelicum nomen habere uolunt.
 O dignos homines qui tanto conuocitentur
 Nomine, quos maius nomen habere decet.
 Nomine quo non sunt digni quos spiritus ille
 Edocuit cristam tollere mirificus?
 Quicquid homo statuit, quicquid reuerentia patrū

B § Sanxit

Sanxit, contemnit spiritus ille sacer.
 Nemo unquam sapuit, diuina uolumina nullus
 Unquam intellexit tempore præterito.
 Hactenus in toto nemo est inuentus in orbe,
 Inter doctores tot quoq; nemo fuit,
 Qui domini legem recte tractasse feratur,
 Cui uel sit legis cognita mica dei.
 Iam primum miseris lux est mortalibus orta,
 In tenebris uixit gens ueneranda patrum
 Si lux orta micat, si lumen lucet in orbe,
 Si primum cœpit clara micare dies
 Miror cur melius quondam uixisse ferantur,
 Quis non tam rutilans uenerat illa dies.
 Ille satis recte diuina uolumina nouit,
 Ille satis doctus lege putatur homo,
 Qui fecisse studet domini super omnia uelle,
 Et cuius pectus flagrat amore dei.
 Quid sequitur? diuina magis ueteres didicisse,
 Quam qui Euangelium semper in ore tenent.
 Si quis uult Euangelicum sibi sumere nomē,
 illum Euangelico uiuere more decet.
 Nonne lupum si quis placidi agni uoce uocaret,
 illum rideret quilibet usque uirum?
 Sic qui carnalis cupit ista uoce uocari,
 illum ridebunt mundus & astra uirum.
 Nescio quid talis tumido sub corde uoluet?
 Nescio quid secum murmuret ille pius?

Cogit

GELICVS.

Cogitat ille quidem, & secum sic murmurat ille,
Imo Euangelica uoce sonare solet.

Nemo Euangelicus blanditur, uultq; placere,
Quis prorsus nunquam pagina sacra placet.

Fallitur attamen ille miser qui seminat istud,
Et facit ut uulgus credere falsa uelit.

Nanq; ego non hominum cuiquam curabo placere,
Cui totidem cedunt numina magna deo.

Quale meum numen, quam uilis nostra potestas,
Si uellem cuiquam complacuisse hominum?

Hec quaerunt homines, haec sunt mortalia facta,
Carnales mundo complacuisse uolunt.

Nulla fames, non ulla sitis, mortalia nulla
Me cogunt cuiquam complacuisse hominum.

Quis manducantem uidit, uiditq; bibentem?
Non bibo uina quidem, nec peredo cererem?

Obfuit haud unquam Boreae penetrabile frigus,
Haud nocuit nobis feruida stella canis.

Improbis æris amor procul est à numine nostro,
Non tangit diuos improbus æris amor.

Nolo magistratus, & nolo regia sceptras,
Nolo diuitias Croese superbe tuas.

Nolo uoluptates & mundi gaudia falsa,
Nolo uoluptates Sardanapale tuas.

Applausum uulgi nolo, noloq; fauorem,
Nolo me plebes inscia suspiciat.

Quicquid & in mundo magnū, præstansq; uidetur

Pro

NEMO EVANG.

Pro nihilo ducunt numina nostra quidem.
Est igitur stultum, quenquam sentire, fauorem
Quod quæram vulgi, quodq; caduca petam
Ante Evangelicus quam factus talia nunquam
Fecissem lector, nunc facere ista velim?
Diceret hic lector, nescis quid nemo loquaris.
Ignoras famam candide Nemo tuam.
Huic paucis, de me totum qui sparsus in orbem
Rumor, non certe nescius ipse fui.
Nulla latere queunt diuos & numina magna,
Istarum rerum conscius ipse fui.
Nec discunt homines ætate hac parcere nobis,
Tanto non parcunt impia turba deo.
Quicquid peruersi faciunt, faciuntq; maligni,
Nemo Evangelicus tam mala magna facit.
Cur tibi non referam totum vulgata per orbem?
Quis coget numen uera tacere meum?
Est qui magnifico gaudebat nomine clerus,
Atq; Evangelicum nomen habebat inops,
Nil non ore ferox damnabat presbyter ille,
Nemo sacerdoti religiosus erat.
O deus omnipotens, quid non de corpore Christi
Audebat rabidus presbyter ille loqui.
Venerat in buccam quicquid proferre solebat,
Nec poterat petulans lingua tenere modum.
Nescio quo fortuna modo uexauerit illum.
Nescio quæ mentem mouerit aura piam.

Nam

GELICVS.

Nam reuocat quicquid temere affirmauerat ille,
Et reuocat certo presbyter ille die.
Scire cupis quis sit reuocans quæ dixerat ante,
Nemo Euangelicus presbyter ille fuit.
Quid non ipsi homines me peccauisse loquuntur?
Quid non confingunt in mea dorsa mali?
Mortalis mentem quiuis posuisse uidetur,
Quilibet & frontem perfricuisse suam,
Quod tam nil pudet in nostrum cōfingere numē,
Et quod nō parcunt impia turba mihi.
Si mediocre malum nobis obtrudere uellent,
Fortassis possem sustinuisse malum.
Sed quia deuoluunt montes in nostra malorum
Dorsa, nequit numen sustinuisse meum.
Si uacat, & referam quæ sint hæc magna piacula,
Et quæ sit moles grandior ista mali.
Fama fuit Christum multos latuisse per annos.
Et quæcunq; sacro protulit ore deus.
Doctrinam Christi lōgum latuisse per æuum
Teutonico magnus climate rumor erat.
Sparserat hanc monachus sufflato pectore famam,
Hic toto uolitat rumor in orbe nouus.
Inde sacerdotes quibus est tam crassa Minerua,
Quam crasso taurus nascitur ingenio,
Omne recens auido ore legunt, releguntq; uolumē,
Solius monachi dogmata sola placent.
Quid tandem sequitur tot missis undiq; libris?

Quid

NEMO EVAN.

Quid totidem lectis simplicitate quoque
 Nil tu crede mihi lector fructus melioris,
 Partus nec quicquam protulit iste boni.
 Exoritur magnum per Teutona compita murmur
 Grandior atque urbes murmuris aura mouet
 Vicinum ille docet dederit quæ concionator,
 Hic narrat fratri dogmata lecta suo.
 Nunc Paulū adducunt, nūc Christi uerba recēsent,
 Nunc lex progreditur sic repetendo uetus.
 Deceptum se quisque putat furiosus arator
 Incusans dominos, pontificesque sacros.
 Multis ex uerbis nascuntur prælia multa.
 Hoc mundus tandem disputat ipse modo.
 Concurrunt passim armati tot millia, quorum
 Vna salus mundi Christus in ore sonat.
 Huic grauis est dominus, grauis illi sancta potestas
 Hunc multi census, hunc decimæque grauant.
 Huic graue tormentum est auris confessio sacra,
 Ieiunare illi est sarcina quippe grauis.
 Omnes huic monachi sunt pondus inutile terræ,
 Excedit numerum presbyter ipse nimis.
 Inde duces legit agricolam conuentus, et arma
 Omnibus imperitat Martius Agricolis.
 Qui non arma capit, Christo non utilis ille,
 Ruricolas inter nec tenet ille locum.
 Iam furit omnis ager, nimium furit omnis arator,
 Martius exagitat rustica corda furor.

Picta

GELICVS.

Picta dei uerbo Mauortia signa geruntur,
 Et uexilla tenent uerba tremenda dei.
 Inuadunt Cerere & Baccho quæ clostra referta,
 Inuadunt muris oppida cincta rudes.
 Coenobijs pellunt monachos, castasq; puellas,
 Non tutus monachus, uirgineusq; chorus.
 Templorum ornatus uesanis diripiuntur,
 Sacrilega spoliant templa sacra manus.
 Reliquiæ quoq; diuorum pedibus miserorum
 Calcantur, calcant reliquias miseri.
 Historias magna referentes arte fenestræ
 Franguntur, bello quæq; fenestra cadit.
 Corruit & Christi, & sanctæ genitricis imago,
 Fœdant picturas stercora multa sacras.
 Vastatur seruandæ extructa domuncula manna,
 Diripitur miris arcula sculpta modis.
 Et quæ diuinis sunt condita uascula rebus
 Diripiunt sæui rustica turba uiri.
 Et piscina ruit natis constructa lauandis,
 Tingendis pueris uasa parata ruunt.
 In cinerem miseri diuina uolumina soluunt,
 Exurunt sacros impia turba libros.
 In quos iuris habent nihil obstringunt sibi ciues,
 Obstringunt duris oppida capta modis.
 In dominos etiam stringit gens rustica ferrum,
 Occidit dominos rustica turba suos.
 Vruntur multæ crepitantibus ignibus arces,

picta dei uerbo
 Mauortia signa
 geruntur

Arces

Arces comburit funditus ignis edax.

Huic medicina malo succurrit militis ardor,

Lancea cui clarum nomen habere dedit.

Nec desunt equites furiosis Marte premendis,

Agmina Germanus rustica sternit eques.

Culmina uillarum pariter non pauca cremantur,

Innumeras soluit flamma inimica casas.

Innumeri agricolæ maectantur fortibus armis,

Infinita cadunt millia ruricolum.

Cæсорum uxores misera cum prole uagantur,

Paruis cum pueris mater oberrat inops.

Mendicis quæ leta stipem præbere solebat,

Porrecta donum iam petit illa manu.

Infanti quæ mendico pappam tribuebat,

Vnde suum pascat non habet illa cibum.

Religiosa dabat nudis quæ tegmina natis,

Nō habet infantem quo tegat ipsa suum.

Hospitio quæ desertos recreare solebat,

Hospitium modici temporis illa rogat.

Tantum authorem quem dicunt esse malorum?

Rustica quæ referunt bella citasse uirum?

En ego tantorum diuulgor factor & author,

Nemo Euangelicus rustica bella parat.

Hæc sat erit lector tibi me retulisse benignum,

Nunc redeo in sedes unde reuersus ego.

FINIS.

IO ANNES

ATROCIANVS INSIGNI ERVDI

tione uiro, Hieronymo Frobenio. S.

Vam acerbe optimi quiq; tulerint mor-
tem patris tui Io. Frobenij uiri omnium
mortalium humanissimi, non solum ex
doctorum hominum scriptis, sed etiam
ex quotidianis tam eruditorum, quam idiotarum
confabulationibus euidentissime percipere solemus.
Nec minus amaritudinis mihi, quam alijs attulit mors
Frobeniana. Nam hominem non uulgariter amaui,
nec hodie postquam mortalem exiit sarcinam, ama-
re desino. Qui uir ob singulares, quibus quodammo-
do resplēdebat, uirtutes, à nobis semper κατ'ἴσους
καὶ θεῶν πρῶτον uocitabatur: quod et hodierna die
à me fieri solet. Quis mihi non permittet uti Vergi-
lianis hisce carminibus?

Ante leues ergo pascentur in aethere cerui,
Et freta destituent nudos in littore pisces,
Ante pererratis amborum sinibus exul,
Aut Ararim Parthus bibet, aut Germania Tigrim,
Quam nostro illius labatur pectore uultus.
Hoc merentur eius beneficia, quae contulit uir im-
mortalitate dignus in uniuersam Rempu. Christia-
nam, ut iam non sit angulus sub caelo, beneficiorum

C Fro

EPÍSTOLA.

Quod Epicedion de obitu patris tui, sine dubio iã
cum Christo Iesu domino nostro in coelesti patria
conregnantis, tibi dicamus Hieronymè, literis. &
laudabili morũ integritate ornatissime, non ob ali
ud quidẽ uere, ut omnis possit mũdus uidere, quãt
semper amauerim patrem tuum, uirum candidissi
mum, & quãt acerbe tulerim non minus quãt alij
boni uiri mortẽ eius, q̄ omnibus ut prodesse studuit
ita omnibus charus fuit. Non deerunt forsã qui
tarditatem nostram accusabunt, sed certe non est
tarditas neq; negligentia, sed consilium & seduli
tas quedã. Nec fuit alia causa, quod Epicedij hu
ius editionem hætenus distulimus, quãt quod sa
tis manifestum fieret, q̄ memoria patris tui
apud nos nunquam non sit habitura lo
cum. Vale. Basileæ.

Anno, M. D. XXVIII.

Calendis Aprilis.

Quod epicedion

EPISTOLA

benij expers. Sit igitur sacrosancta memoria Frobeniana, uiuat uiuat uiuat Frobenius, clament pueri iuuenesq; senesq;. Quis princeps unquam tam profuit orbi, quam Frobenius noster? Quis imperator tantum gloria adeptus? Parum, uel prorsus nihil gloria adeptus est Alexāder ille magnus rex Macedonum, si contuleris ipsum cum Frobenio typographorum principe. Quod Ioannes Frobenius celo dignissimus nobis, imò uniuerso orbi exhibuit e sua regali, hoc est, nunquam satis laudata officina Chiliades Erasmitas opus illud diuinum, quo sol nō dum uidit pretiosius, nōne gloriosius est, quā quod Alexander Magnus totum armis subegit orientem. Vide igitur uter sit titulo Magni dignior, Alexander rex, an Frobenius optimus Typographus, certe uterq; sua laude non est priuandus: sed Frobenius noster citra omnem, controuersiam Magni nomine multo est dignior. Qui, ut uniuerso prodesset orbi, plus laboris sustinuit, plus sudauit, plus uigilauit plures impensas habuit selectissimos quosq; libros imprimendo, quam forsā Alexander in uincendo rege Persarum Dario, et subiugando oriente: Cur maiora et sublimiora Magni cognomen patri tuo parere non possent. Recte iccirco ipsum appellito Magnum in carmine, cuius titulus est, ἐπικῆριον de obitu patris tui. Carmen sic habet imo omnes terræ deslent te Magne Frobeni.

D. CHONRADO

Calceolo Ioannitæ, amico suo singulari,

Ioannes Atrocianus. S.

Quod præeminente eruditione, & non uul-
gari morum integritate uiros tam eximie
deamas, quodq; eosdem, quotienscunq; da-
tur occasio, tanta humanitate tractare soles, non
possum non plurimum demirari. Nec id tibi nisi cū
admodum paucis mortalium commune. Quod for-
tassis partim habes à natura, partim à me olim præ-
ceptore tuo. Siue natura hoc dederit, siue institu-
tio, laude quidem dignum, & quod omnes imiten-
tur dignissimum. De beneficijs uero tuis, quæ tu ha-
ætenuis in me contulisti, atq; etiam in me cōferre nō
desinis, quid loqui debeam nescio, cum sint incompa-
rabiliter immensa. Quæ ut etiam apud alios habe-
ant testimonium, dedico tibi superbiam, carmen se-
quens, & quod omnis mundus uideat me tibi multū
debere. Vale. Basileæ, Anno, M. D.

XXVIII. Cal. Aprilis.

MOTHO

RIA, HOC EST, SVPERBIA

Ioanne Atrociano authore.

Voluens animo nostræ uirtutis hono-
rem,

Non possum laudes ipsa tace-
re meas.

Omnibus in rebus regina Superbia regno,

Et præstat numen cuncta creata meum.

Nec uinci possum, soleo quæ uincere semper,

Victricis nomen sola tenere uolo:

Ardua suspiciens sursum, aspiciensq; deorsum,

Contemplans terras, stelligerosq; polos,

Non uideo quicquam nobis sublimius esse.

Recte igitur laudes ipsa recanto meas.

Haud quicquam nobis in toto pulchrius orbe,

Exuperat formæ splendor ubiq; meæ,

Omnes ut stellas præcellit lampade Titan,

Sic forma supero quicquid ubiq; nitet.

Extollunt stulte Venerem qui carmina pangunt,

Stulte Pandoram quisq; Poeta canit.

Sola ego digna fui canerēt quæ Phœbus et Orpheus

Et canerent numen tempus in omne meum.

Auri atque argenti sum quam super omnia diues,

Nil toto in mundo ditius esse potest.

C 3 Diuitia

SUPERBIA

Diuitias Croesi memorant monumenta, sed ipsa
 Supplanto gazas rex bone Croese tuas.
 Diuitias maris Hadriaci Germania magni
 Aestimat, & Venetas omnis in ore tenet.
 Sed uix pauperiem recte tu dixeris istas,
 Non sunt diuitiae quas uocitant Venetas.
 Doctrina si certandum, me nil fuit unquam,
 Nec quicquam certe doctius esse potest.
 Praeter me nemo quicquam nouisse putetur,
 Doctricis nomen sola tenere uolo.
 Grammaticen praeter me nemo nouit, & illam
 Quam pulchro uocitant nomine Rhetoricen.
 A uero falsum melius discernere nemo,
 Illaqueat nemo promptius arte uiros.
 Nemo canit melius, quamuis temnatur ab istis
 Musica, qui nostrum numen abunde colunt.
 Quid non praestanter mensura metior ipsa?
 Mensurandi artem sola docere queo.
 Sola beatorum sedes & sydera nosco,
 Astrorum motus sola tenere puter.
 In numeris etiam (res est uerissima) regno,
 Artibus & septem fortiter imperito.
 Tradere quis medicam poterit felicius artem?
 Sola ego sum doctrix, sola medendo ualens.
 Unquam cui talis, cui tanta peritia iuris?
 Cui tantum debet iuris honorq; decus.
 Sola ego scripturas sacras exponere noui,

Sola

SVPERBIA

Sola Euangelium sedula discutio.

Dic mihi, cui talis, cui tantus spiritus unquam

Dic mihi, cui sancto gratia tanta fuit?

Carmen nemo etiam melius scripsisse putetur,

Vincunt Andinā carmina nostra chelym.

Hebraeus nobis sermo & Graecusq; Latinus.

Cognitus, & quicquid lingua sonare solet.

Quod me non lapides tandem reuerenter adorant

Quod reticēt laudes Hernica saxa meas.

Pallade sum sapiens mage, Pallados opprimo nomē

Collata insipiēs ista Minerva manet.

Me praeter nemo sapientis noīe dignus,

Atque excellenter sola ego sum sapiens.

Me quoque nil certe in terra est eloquentius omni.

Argolici cedant, italiciq; uiri.

Quod me non lapides tandem reuerenter adorant.

Quod reticent laudes Hernica saxa meas.

Quid me nobilius (quid me sublimius extat?

Numine quid nostro fortius esse potest?

Omnibus in terris Regina Superbia regno

Sub nostro imperio militat omnis homo

Ipsa mihi subiecissē caelestia quondam.

Vicissē manibus regna beata meis.

Ni me conantem caelo turbasset ab alto,

Qui magno regnat maximus orbe deus.

Et tamen inuito caeli rectore tumultum

Illic commouit, dissidiumq; graue.

SUPERBIA

Imò illic sollers tristissima bella paravi,
 Gessimus & bellum sedibus æthereis.
 In quo uicta licet primæuo tempore dicar,
 Attamen inde mihi gloria parta manet.
 Spirituum cecidit mecum numero sine turba,
 Quæ se submittit tempus in omne mihi.
 Utimur his semper mundo imperitando ministris,
 Hæc chara est nobis turba ministra quidem
 Et si tarda mecum gestaret pectora numen,
 Excubias ageret turba ministra tamen.
 Quantū ego sum numen, quanto circūdor honore
 Quantum ego stelligero nomen adepta polo,
 Testantur sanctæ diuina uolumina legis,
 Biblia testantur gloria quanta mea.
 Aetherea primum peperit mihi sede triumphum,
 Horrent, hinc nostras cœlica regna manus.
 Quanta ego sum, certe nostra est immensa ptās,
 Immensa est regni gloria honorq; mei.
 Quod me non lapides tandem reuerenter adorant,
 Quod reticent laudes Hærnica saxa meas.
 Quis mihi sollicitus toto non seruit in orbe?
 Quis non deseruit nocte dieq; mihi?
 Me præter nemo crudelia suscitât arma,
 Nemo me præter Martia bella parat.
 Pellæus iuuenis nostro est impulsus honore,
 Stringeret ut ferrum Solis in imperium.
 Commisi quondam sæuo cum Cæsare magni.

Fœdū

SUPERBIA

Fœdavi Aemathiam sanguine Romulidum,
 Nostram manus deuastauit Carthaginis arces,
 Et perijt manibus regia clara meis.
 Induperatricem me totus mundus adorat,
 Me dominam agnoscit mundus ubiq; suã.
 Rura colunt nostrũ tam formidabile numen,
 Et seruit nobis rustica quæq; domus.
 Agricola per me dominorum edicta suorum
 Temnunt, contemnit rustica turba suos.
 Ruricolam facio uestitus spernere uiles,
 Per me contemnunt uilia ruricola.
 Agmina seruorum in dominos commouimus enses
 Instinctu nostro strinxit arator iners.
 Germanas acies nuper concurrere feci,
 Feci Germanos conseruisse manus.
 Atq; iterum faciam stricto concurrere ferro
 Germanos, faciam bella redire noua.
 Haud mihi sat factum, non sum contenta cruore,
 Quem fudit passim Martius usq; furor.
 Inueniam studiosa modum, quo bella paremus
 Sunt iterum certe bella paranda mihi.
 Ingenium nec decrescit, nec nostra potestas,
 En eadem cuncto tempore permaneo.
 Quod me non lapides, tandem reuerẽter adorant.
 Quod reticent laudes Hernica saxa meas.

FINIS.

C S

VLRICHI HVTTTE

NI NEMO.

Quisquis ades, si forte novos mirabere lusus.
Ne rigida faciles accipe fronte iocos.
Sed qua leta probis ageres conuiuia mēsis,
Quoq; decet uultures uariare graues.
Inter se mutata placent. Non omnibus idem
Est locus. haud poscunt omnia tempus idem.
Et quandoq; leues ueniunt ad seria risus,
Quo iucunda grauis temperet hora dies.
Este alij tristes semper, semperq; seueri.
Qui sapis alternas omnibus adde uices.
Scilicet hic modus est. Tu qui me a nosse laboras
Fata. Cleanthæum pone supercilium.
Qui loquitur Nemo est: loquitur Nihil. at tibi si qd
Insonuit, dicas Nemini esse Nihil.
Sum Nemo. uiuā, nec ne, cui dicere promptum est?
Non etiam promptum est hoc mihi. uiuo tamē
Nemo agitat uitam. tu quid te contrahis? an quod,
Si uiuit Nemo, uiuere non potis es?
Ille ego sum Nemo, de quo monumenta loquuntur.
Ipse sibi uite munera Nemo dedit.
Nemo fuit semper. Nemo isto tempore uixit,
Quo male dispositum dii secuere chaos.
Ante ortum Nemo est aliquis, post funera Nemo,
Nemo quid inuito fertue facitue deo.
Omnia Nemo potest. Nemo sapit omnia per se
Nemo manet semper. Crimine Nemo caret.

NEMO.

Nemo fugit mortem. Nemo est à fine superstes.

Nemo exors certi nascitur interitus.

Nemo animos nouit superũ, sensusq; latanteis.

Nemo quod est, quod erat, Nemo futura tenet

Nemo salutiferas præter seruabitur undas.

Nemo fidem Christo non habet, & bonus est.

Nemo sorte sua uiuit contentus, & intra

Fortunam didicit Nemo manere suam.

¶ Nemo sacerdotum luxus, uitamq; supinam,

Nemo audet Latium carpere Pontificem.

Nemo in amore sapit. Nemo est in amore fidelis.

Nemo alij propior quàm studet esse sibi.

Nemo uagas numerat stellas. ipso ordine nouit

Nemo, quid in terra, quidq; feratur aqua.

Nemo potest dominis simul inseruire duobus.

Nemo quod, & quoties expedit illud, habet.

Nemo bonus, Nemo est ex omni parte beatus.

Nemo simul potis est omnibus esse locis.

Nemo omnes posita Germanos lege coercet.

Nemo iugum Rheni gentibus imposuit.

Nemo per innocuos mores emergit. & aule

Sontica prosequitur munera nemo pius,

¶ Nemo Quirinalem dominatu liberat urbē:

Nemo laboranti subuenit Italiae.

Nemo feros bello Turcas adit, & bona curat

Publica priuato munere nemo magis.

Nemo certa sequi sibi conscius optima legit,

VLRICHI HVTTENI

Nemo audet subitis rebus habere fidem.
 Nemo errore uacat. Nemo sibi cauit ubiq;
 Nemo placet cunctis, inuidiaq; caret.
 Nemo quæ placeant stupido facit omnia uulgo.
 Nemo refert studijs præmia digna bonis.
 Nemo uoluptatem nullis languoribus explet.
 Nemo renascentem sedat auaritiam.
 Nemo est in terris Germano Casare maior.
 Nemo deum pariter diuitiasq; colit.
 Nemo uagam stabili fortunam temperat orbe,
 Nemo graui casus sub ratione leues.
 Nemo quas congeßit opes, secum auferet istuc,
 Mortuus unde semel Nemo redire potest
 Nemo maris guttas, numerumq; recenset arenæ.
 Nemo dat æstiuis nomina pulueribus..
 Vertere Nemo uices, infectum reddere factum,
 Nemo potest lapsos huc reuocare dies.
 Et quæ præterea numero foret ædere lögum.
 Quid ualeat Nemo, Nemo referre pot.
 Vnaneum censet leue turba domestica Numen,
 Seruorumq; cohors, et puerile genus.
 Horum est in famam tam prona calumnia nostra,
 Ut nihil exoptent quam mihi obesse prius
 Nil moror hæc, ὀλίγος εἰ καὶ οὐτιδ' ἀνὸς καὶ ἄκικε
 Opprobrio infelix ulteriore petor.
 Atq; ubi peccarunt, neq; enim peccasse fatentur,
 Transponunt labes in mea terga suas

Quicquid

NEMO.

Quicquid ab his culpæ, quisquis cõmittitur error.
 Si quæras quis agat, omnia Nemo facit,
 Amissum est aliquid, nemo abstulit, excidit aurũ,
 Nemo habet. At nullas Nemo cupiscit opes
 Quid quæ fraude mihi grauidã obtrusere ministrã
 Tot famuli, quanquã haud tacta sit illa mihi?
 Querendus puero pater est, nemo obtigit. At tu
 Si me audis, alium stulta require patrem
 Ecce infracta iacent hesterno uasa tumultu,
 Olla, lebes, patinæ, uitreolusq; calix,
 Et uariæ signis Phialæ, Samiumque toreuma,
 Et carum infauisti cupula pignus heri.
 Oenophorumque capax, & aduncæ cãtharus ansæ,
 Sympiniumque ingēs, Herculeusque scyphus.
 Fracta iacet lampas, iacet unguentaria pixis,
 Quæque grauis gelidas urna ministrat aquas.
 Sustulit hæc eadem fragileis insana testas.
 At cocus ad solium læsit ahena focum.
 Læsit & euersos tripodas, tenuisq; quadrantes.
 Neglectusque suo follis in igne perit.
 Abiectumque alio pistillum, abacique reuulsi
 Nec relocata suis stannea uasa locis.
 Et querenda diu ruptis cochlearia thecis,
 Fuscinaque, & cæcæ cura lucerna uicæ.
 Decidit excussa ferrata sagitta Pharetra.
 Ante suos manant uina refusa cados.
 Hinc cyathi, tinæque graues, & aquatilis obba

VLRICHI HVTONI

Illinc Hetrusco seria amata nunc.

Tympanarupta iacēt, iacet amphora, nec tenet apte

Puluerulenta suos bibliotheca libros.

Cum sparsos hinc inde colum, fusosq; uiderem

Hec etiam dixi culpa futura mea est.

Vos quoq; culter, acus, radij, subtegmina, forfex.

Turpiter irata sparsa iacetis hera.

Ebria securis domini petulantia seruis

Nil curare domum, suadet, opesq; domus

Quos petulans inter prostrato ancilla pudore,

Nonnihil in rerum perditione facit.

Ipsa penum struit, & patinas inducit opimas,

Quaeq; sibi sollers multa reseruat herus.

Vina dehinc promit, dehinc rarū qcqd ad usum est,

Arte cibi uarium docta parare genus.

Eruitur simili tucetum nobile furto,

Crassaq; furtiuo suminatosta foco.

Hic bibitur totas mensura equante lagenas,

Lataturq; meo liberaturba malo.

Et uaria exequitur sub multam gaudia noctem

Gaudia non uno perniciofa modo.

Multa refringuntur, titubantiū pede seruis

Post epulas & post pocula, strata petit.

Pressit in ollatum grauidum caput ille caminum,

Nec cubitum lapsi pulsa fenestra tulit.

Semireclusa canis subijt cellaria, & illic

Quod superest auido deuorat ore cibi.

NEMO

Hæc quoq; deposito uenit fortuna canistro,
Et quæ præterea deruta multa iacent.
Ipse domum tandem rediens herus, anxius ambit
Discere uastatæ singula damna domus.
Quo seriem querente mali, tegor indice primo
Efficiorq; omnis criminis autor ego.
Criminis autor ego. Quid enim quis dicere posset
Confestim breuius, quam mala Nemo facit?
Quis ego pro meritis etiã benefacta rependo,
Illorum subiēs corpore quodquod onus.
Et si quid mandauit herus curæ atq; laboris,
Ni faciam infelix omnia, Nemo facit.
Nemo curat equos. nemo huc discursat & illuc.
Pro domino nemo est anxius, atq; domo.
In me tuta fides. audet committere lecto
Neminis, uxorem qui cupit esse probam.
Non tamen est mirũ, quenq; hæc inuadere mores
Non adeo exemplo, qui facit ista, caret.
Multa licent multis, postquam semel hostis Ulysses
Supposuit sceleri nomina nostra suo.
At tu si dederis ueniam mihi candide lector,
Quod fuerit nimium fabula longa. Vale.
ὄυτις ἔλεγε, Nemo dicebat.

QK Tc 1594

700

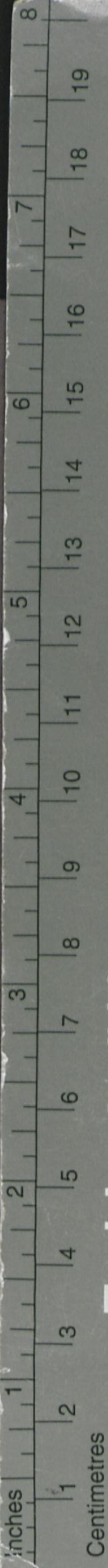
ULB Halle
003 633 365

3

f

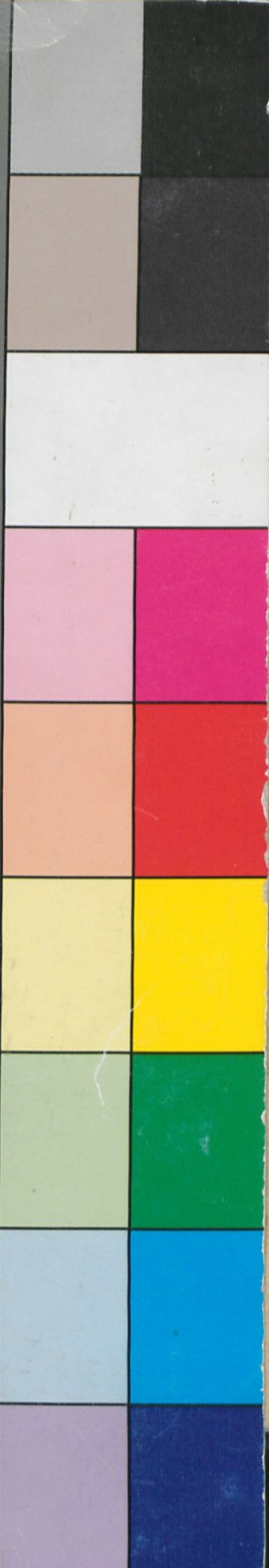

Farbkarte #13

B.I.G.

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

126 B. m

II c
1594

DANN

CIANI, NEMO EVANG
Reuerendis. in Christo P. & Il
incipi Philippo Episcopo Basili-
tus. Audi lector, Nemo ille fa-
Euangelicus.

iusdem *μωρωδία*, hoc est superbia

diectus quoq; propter nomi-
uicinitatem, Nemo Hutteni.

BIBLIOTHECA
PONICKAVIANA

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK
HALLE
SACHSEN-ANHALT

